

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2014 m. balandžio 3 d. Nr. T-71
Šiauliai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 31 punktu, 16 straipsnio 2 dalies 36 punktu, 18 straipsnio 1 punktu ir Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 31 straipsnio 1 dalimi, Šiaulių rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Šiaulių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisykles (pridedama).
2. Pripažinti netekusiais galios:
  - 2.1. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2006 m. lapkričio 16 d. sprendimą Nr. T-288 „Dėl Šiaulių rajono komunalinių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.
  - 2.2. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2009 m. birželio 25 d. sprendimą Nr. T-213 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2006 m. lapkričio 16 d. sprendimu Nr. T-288 „Dėl Šiaulių rajono komunalinių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.
  - 2.3. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2010 m. lapkričio 18 d. sprendimą Nr. T-310 „Dėl Šiaulių rajono komunalinių atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2006 m. lapkričio 16 d. sprendimu Nr. T-288 „Dėl Šiaulių rajono komunalinių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2009 m. birželio 25 d. sprendimu Nr. T-213 redakcija) pakeitimo“.

Savivaldybės meras

Algimantas Gaubas

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių rajono savivaldybės (toliau – savivaldybė) atliekų tvarkymo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu, Atliekų tvarkymo įstatymu, Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymu, Valstybiniu strateginiu atliekų tvarkymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519, Atliekų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217, Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, Minimaliais komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. D1-857.

2. Taisyklių paskirtis – reglamentuoti savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimą, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą ir užtikrinti, kad šios paslaugos atitiktų aplinkosaugos, techninius-ekonominius, higienos reikalavimus ir savivaldybių bei regioninių atliekų tvarkymo planų įgyvendinimą nustatančias komunalinių atliekų tvarkymo sąlygas.

3. Taisyklės reglamentuoja viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos (toliau – paslauga) teikimo reikalavimus savivaldybės teritorijoje, komunalinių atliekų turėtojų ir tvarkytojų teises, pareigas ir atsakomybę bei kontrolės mechanizmus ir tvarką.

4. Taisyklės nustato reikalavimus šioms savivaldybės teritorijoje susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti:

4.1. biologiškai skaidžioms atliekoms, įskaitant žaliąsias atliekas, susidarančioms bendro naudojimo ir juridinių asmenų teritorijose;

4.2. antrinėms žaliavoms ir tekstilės atliekoms, įskaitant pakuočių atliekas;

4.3. buityje susidarančioms pavojingosioms atliekoms;

4.4. elektros ir elektroninės įrangos atliekoms;

4.5. didelių gabaritų atliekoms ir naudotoms padangoms;

4.6. statybos ir griovimo atliekoms;

4.7. mišrioms (likusioms po pirminio rūšiavimo) komunalinėms atliekoms.

5. Atliekos tvarkomos laikantis teisės aktuose nustatytų atliekų tvarkymo prioritetų eiliškumo (prevencija, paruošimas naudoti pakartotinai, perdirbimas, kitoks naudojimas, šalinimas).

6. Taisyklės yra privalomos visiems savivaldybės teritorijoje esantiems ir (ar) veikiantiems fiziniams ir juridiniams asmenims, ūkininkams, išskyrus įmones, turinčias Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka išduotus taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus, kuriuose nustatyti atliekų tvarkymo reikalavimai negali būti įvykdyti savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

7. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

7.1. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius (toliau – Administratorius) – Šiaulių komunalinių atliekų tvarkymo regiono savivaldybių įsteigtas juridinis asmuo, Šiaulių rajono savivaldybės pavedimu Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje atliekantis komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas ir teikiantis atliekų tvarkymo paslaugas – Vši Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras.

7.2. Atliekų turėtojas – atliekų darytojas arba asmuo, turintis atliekų.

7.3. Atliekų tvarkytojas - įmonė, kuri surenka ir (ar) veža, ir (ar) naudoja, ir (ar) šalina atliekas, atlieka šių veiklų organizavimą ir stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą. Prie atliekų tvarkytojų priskiriami prekiautojai atliekomis ar tarpininkai, vykdančys nurodytą veiklą.

7.4. Komunalinės atliekos – buitinės (buityje susidaranti) atliekos ar kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas.

7.5. Mišrios komunalinės atliekos – atliekų turėtojų neišrūšiuotos arba po pirminio rūšiavimo likusios komunalinės atliekos.

7.6. Buityje susidaranti pavojingosios atliekos – namų ūkiuose ir ūkio subjektų buityje susidaranti atliekos, kurios pasižymi viena ar keliomis pavojingomis savybėmis: baterijos, akumulatoriai, pasenę vaistai, buitinės chemijos produktų, dažų, lakų, skiediklių atliekos, cheminėmis medžiagomis užteršta pakuotė, tepalų filtrai, panaudoti tepalai ir kitos naftos produktų atliekos, pavojingų medžiagų turinčios elektros ir elektronikos įrangos, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio.

7.7. Didelių gabaritų atliekos – stambūs buities apyvokos daiktai: baldai, langai, durys, dviračiai ir kitos namų ūkyje susidaranti didelių matmenų atliekos, kurios dėl savo dydžio negali būti metamos į mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius. Didžiosioms atliekoms nepriskiriamos statybos ir griovimo atliekos, buityje susidaranti pavojingosios, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, naudotos padangos.

7.8. Statybos ir griovimo atliekos – atliekos, susidaranti statant, rekonstruojant, remontuojant ar griauinant statinius, taip pat statybos gaminių brokas.

7.9. Biologinės atliekos – biologiškai skaidžios sodų ir parkų atliekos (šakos, lapai, žolė), namų ūkių, restoranų, viešojo maitinimo, mažmeninės prekybos įstaigų maisto ir virtuvės atliekos ir panašios atliekos iš maisto pardirbimo įmonių. Joms priskiriamos miškų ar žemės ūkio atliekos, nuotekų dumblas, natūralių audinių, popieriaus ir kartono, medienos atliekos.

7.10. Žaliosios atliekos - sodų, parkų ir želdynų tvarkymo biologiškai skaidžios atliekos (šakos, lapai, žolė, daržo atliekos), miškininkystės atliekos.

7.11. Biologiškai skaidžios atliekos – bet kokios atliekos, kurios gali skaidytis ir būti suskaidytos aerobiniu ar anaerobiniu būdu, pavyzdžiui, maisto ir virtuvės atliekos, žaliosios atliekos, popieriaus ir kartono, medienos, natūralių audinių atliekos, taip pat nuotekų dumblas, biologiškai skaidžios gamybos atliekos.

7.12. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė – aikštelė, esanti Kuršėnų mieste, Ventos g. 192, Šiaulių rajone, kurioje atliekos priimamos ir tvarkomos Administratoriaus nustatyta tvarka.

7.13. Seniūnijų atliekų priėmimo punktai – punktai, kuriuose atliekos priimamos ir tvarkomos Administratoriaus nustatyta tvarka:

Seniūnija	Adresas
Bubių seniūnijos APP	Gluosnių g. 2A, Bubių k.
Gruzdžių seniūnijos APP	F. Vaitkaus g. 2, Gruzdžių mstl.
Kužių seniūnijos APP	Žalioji g. 20, Kužių mstl.
Meškuičių seniūnijos APP	Šiaulių g. 44, Meškuičių mstl.“

Punkto pakeitimai:

Nr. [T-327](#), 2018-11-13, paskelbta TAR 2018-11-14, i. k. 2018-18424

7.14. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė – aikštelės, esančios Drąsūčių kaime, Kuršėnų kaimiškoje seniūnijoje ir Bertužių kaime, Kairių kaimiškojoje seniūnijoje Šiaulių rajone, kuriose atliekos priimamos Administratoriaus nustatyta tvarka.

7.15. Individualus konteineris – atliekų surinkimo konteineris, kuriuo šiose Taisyklėse nustatytais atvejais naudojasi vieno individualaus namo (ar jame esančio buto), vieno kotedžo gyventojai, vieno sodo sklypo naudotojai arba vienas juridinis asmuo.

7.16. **Kolektyvinis konteineris** – atliekų surinkimo konteineris, esantis konteinerių aikštelėje ar konteinerių stovėjimo vietoje, kuriuo naudojasi daugiau negu vienas komunalinių atliekų turėtojas.

Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos yra suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos galiojančiuose teisės aktuose.

III. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ORGANIZAVIMAS IR FINANSAVIMAS

8. Savivaldybės organizuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, būtina jų teritorijoje susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti, užtikrina tų sistemų funkcionavimą, organizuoja atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymą ir administruoja komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą.

9. Šiaulių regiono savivaldybės bendradarbiauja organizuodamos atliekų tvarkymo sistemą ir kartu yra įsteigusios juridinį asmenį – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorių (toliau – Administratorių).

10. Savivaldybės privalo įgyvendinti valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane joms nustatytas užduotis, nustatytais terminais ir užtikrinant numatytus minimalius reikalavimus.

11. Administratoriaus pareigos atlikti jam pavestas sistemos organizavimo funkcijas nustatomos steigimo dokumentuose, savivaldybės ir Administratoriaus sudarytoje Šiaulių rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo bei lėšų (skirtų atliekoms šalinti) naudojimo sutartyje.

12. Administratoriui nepavestas atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas savivaldybė atlieka įstatymų nustatyta tvarka.

13. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema organizuojama vadovaujantis regioniniu ir savivaldybės atliekų tvarkymo planu.

14. Apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių tvarkymo sistemą organizuoja gamintojai ir importuotojai arba jų licencijuotos organizacijos (toliau – organizacijos), vadovaujantis savivaldybės atliekų tvarkymo planu ir Aplinkos ministerijos patvirtintais Minimaliais komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimais, pagal su Administratoriumi sudarytas bendradarbiavimo sutarčių sąlygas.

15. Apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių tvarkymą finansuoja organizacijos pagal joms tenkančią rinkos dalį. Pakuočių atliekų surinkimo ir jų tvarkymo sąnaudos neįtraukiamos į gyventojų mokamą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą.

16. Siekiant pagerinti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų atskyrimą iš bendro komunalinių atliekų srauto, savivaldybės teritorijoje įstatymų nustatyta tvarka gali būti diegiamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos (toliau – Papildanti atliekų surinkimo sistema). Savivaldybės gyventojai ir įmonės nemokamai arba gaudami papildomas pajamas perduoda gaminių ir (ar) pakuočių atliekas Papildančios atliekų surinkimo sistemos operatoriui. Apie šių atliekų surinkimo būdus ir vietas Papildančios atliekų surinkimo sistemos diegėjas informuoja gyventojus Papildančios atliekų surinkimo sistemos diegimo sąlygose nustatyta tvarka.

17. Komunalinių atliekų tvarkymo sistema finansuojama vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – vietinė rinkliava) lėšomis.

18. Vietinės rinkliavos dydžio apskaičiavimą, mokėtojų registro sudarymą, mokėjimą, apskaitą ir išieškojimą reglamentuoja savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinti Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatai (toliau – nuostatai).

19. Atliekų tvarkymo sistemos plėtojimas gali būti finansuojamas iš savivaldybės biudžeto, specialiųjų fondų ir programų, investicinių projektų, kreditų bei privačiomis lėšomis.

20. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę pagal teisės aktų ir sudarytų atliekų tvarkymo paslaugų teikimo sutarčių reikalavimus užtikrina komunalinių atliekų tvarkytojai.

21. Savivaldybė ar savivaldybės pavedimu Administratorius atrenka komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą teikiančius komunalinių atliekų tvarkytojus įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

22. Už komunalinių atliekų tvarkytojų teikiamų paslaugų kokybės priežiūrą bei kontrolę pagal pasirašytas sutartis atsako Administratorius.

23. Komunalinių atliekų apskaitos duomenis ir atliekų turėtojų registrą tvarko Savivaldybė ar savivaldybės pavedimu Administratorius teisės aktų nustatyta tvarka.

24. Rengiant detaliuosius planus, techninius projektus ir vykdant daugiabučių namų ar visuomeninės paskirties statinių rekonstrukcijos ar statybos darbus, būtina numatyti ir įrengti mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų (įskaitant pakuočių atliekas) surinkimo konteinerių aikšteles, vadovaujantis šių Taisyklių bei statybos techninio reglamento STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“ nuostatomis. Šiose aikštelėse turi būti numatyta galimybė pastatyti ir biologiškai skaidžių atliekų (žaliųjų ir ateityje maisto (virtuvės) atliekų) surinkimo konteinerius.

IV. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

25. Komunalinių atliekų turėtojai turi teisę:

25.1. gauti šiose Taisyklėse nustatytos kokybės komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą;

25.2. gauti informaciją, susijusią su komunalinių atliekų tvarkymu;

25.3. teikti pasiūlymus paslaugos teikėjui, savivaldybei, Administratoriui ir organizacijoms dėl atliekų tvarkymo paslaugos kokybės gerinimo;

25.4. savivaldybės tarybos nustatyta tvarka pasinaudoti vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą lengvatomis;

25.5. informuoti paslaugos teikėjus, savivaldybę, Administratorių ir organizacijas apie šių taisyklių reikalavimų nevykdymą.

26. Komunalinių atliekų turėtojai privalo:

26.1. laikydamiesi atliekų tvarkymo prioritetų eiliškumo, vengti komunalinių atliekų susidarymo;

26.2. naudotis savivaldybės organizuojama komunalinių atliekų tvarkymo sistema;

26.3. rūšiuoti susidarančias komunalines atliekas jų susidarymo vietoje, t. y. atskirti antrines žaliavas (popierių ir kartoną, stiklą, plastiką, metalą), įskaitant pakuočių atliekas, tekstilės, didžiąsias, biologiškai skaidžias (žaliąsias), buityje susidarančias pavojingasias bei elektros ir elektroninės įrangos, statybos ir griovimo atliekas, naudotas padangas ir nemaišyti jų su kitomis atliekomis;

26.4. visas 26.3 punkte nurodytas ir išrūšiuotas atliekas tvarkyti vadovaujantis šių Taisyklių nustatyta tvarka;

26.5. naudotis konteineriais ir juos naudoti tik pagal paskirtį, laikytis konteinerių naudojimosi ir rūšiavimo instrukcijų ir dėti į konteinerius tik tas atliekas, kurioms šie konteineriai yra skirti, uždaryti konteinerių dangčius po komunalinių atliekų išmetimo į konteinerius;

26.6. prieš išmetant mišrias komunalines atliekas į konteinerį, jas tvarkingai sudėti į plastikinius (polietileninius) maišelius ir juos užrišti;

26.7. užtikrinti, kad specialieji automobiliai netrukdomi privažiuotų prie atliekų konteinerių tuo laiku, kada jie turi būti ištuštinami;

26.8. plauti ir dezinfekuoti individualius mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius;

26.9. informuoti savivaldybę apie aplinkos teršimą atliekomis ir šių Taisyklių nesilaikymą.

27. Žemės sklypų savininkai, valdytojai ar naudotojai yra atsakingi už atliekų surinkimą ir išvežimą iš savo žemės sklypų, nesvarbu ar tas sklypas įregistruotas VĮ Registrų centre, ar ne.

28. Įmonės, kurių ūkinėje komercinėje veikloje susidaro gamybos atliekos, privalo jas atskirti susidarymo vietoje ir nemišyti su komunalinėmis atliekomis.

29. Atliekų turėtojams draudžiama:

29.1. maišyti komunalines atliekas su gamybinės ir kitos ūkinės veiklos atliekomis;

29.2. savavališkai pakeisti konteinerio stovėjimo vietą;

29.3. užstatyti autotransporto priemonėmis komunalinių atliekų konteinerių aikštelių ar stovėjimo vietų aptarnavimo zonas;

29.4. presuoti ar grūsti atliekas į konteinerius;

29.5. išmesti komunalines atliekas gatvėse, aikštėse, skveruose, parkuose ir kitur bei palikti atliekas šalia konteinerių;

29.6. mesti į konteinerius gruntą, degančias ar karštas atliekas, farmacines, medicines atliekas bei kitas nekomunalines atliekas, buityje susidarančias pavojingąsias bei elektros ir elektroninės įrangos atliekas; pilti į konteinerius chemines medžiagas, srutas, nuotekas bei skystas atliekas; mesti į tam neskirtus konteinerius naudotas padangas, didelių gabaritų, statybos ir griovimo bei žaliąsias atliekas;

29.7. gadinti ir laužyti konteinerius;

29.8. raustis konteineriuose, imti iš jų atliekas ir (ar) antrines žaliavas, įskaitant pakuočių atliekas;

29.9. deginti atliekas, išskyrus atvejus, kai jos deginamos specialiai tam skirtuose įrenginiuose.

30. Atliekų turėtojas, sugadinęs ar sunaikinęs atliekų surinkimo įrangą, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

V. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

31. Komunalinių atliekų tvarkytojai vykdo savivaldybės bei Administratoriaus reikalavimus ir užduotis, skirtas komunalinių atliekų tvarkymo sistemai įgyvendinti.

32. Komunalinių atliekų tvarkytojai kartu su Administratorium turi teisę patikrinti aptarnaujamų komunalinių atliekų konteinerių turinį ir rūšiavimo kokybę.

33. Komunalinių atliekų tvarkytojai privalo:

33.1. teikti paslaugas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. D1-857 nustatytus Minimalius komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės ir kitų teisės aktų reikalavimus ir sutarties sąlygas;

33.2. sutartyje su Savivaldybe ir Administratoriumi apibrėžtomis sąlygomis nemokamai aprūpinti visus Savivaldybės atliekų turėtojus, įskaitant ir juridinius asmenis, konteineriais Administratoriaus nustatytais sąlygomis;

33.3. tinkamai paženklinti konteinerius – ant konteinerių priekinės dalies turi būti pateikta informacija apie konteinerio paskirtį, informacija apie komunalinių atliekų tvarkytoją (įmonės pavadinimas, adresas, telefono numeris);

33.4. komunalinių atliekų surinkimui naudoti konteinerius, atitinkančius apipavidalinimo ir konstrukcinius LST EN 840-1÷6 standartų reikalavimus;

33.5. vykdyti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą ir susidarymo vietoje išrūšiuotas atliekas surinkti atskirai;

33.6. konteinerius tuštinti pagal sudarytą ir su Administratoriumi suderintą grafiką tokiu dažnumu, kuris numatytas šiose Taisyklėse ir sutarties sąlygose; esant pagrįstam poreikiui, paslaugos teikimo grafikas, suderinus su Administratoriumi gali būti keičiamas;

33.7. ištuštintus kolektyvinius konteinerius grąžinti į jų nuolatinę stovėjimo vietą, o individualius konteinerius pastatyti į tą pačią vietą, iš kurios buvo paimti; po ištuštinimo konteinerių dangčius būtina uždaryti;

33.8. konteinerių ištuštinimo metu užtikrinti konteinerių aikštelės ar konteinerių stovėjimo vietos tvarką ir švarią aplinką 5 m atstumu aplink konteinerių aikštelę ar konteinerio stovėjimo vietą, 5 m skaičiuojant nuo kiekvieno konteinerio išorinės kraštinės;

33.9. plauti ir dezinfekuoti bendrus mišrių komunalinių ir bendrus biologiškai skaidžių (žaliųjų) atliekų konteinerius, pastatytus daugiabučių namų teritorijose, sodininkų ir garažų bendrijose, pagal poreikį, kai yra nors vienas iš šių požymių: nešvari konteinerio išorė, priskretęs, aplipęs atliekų dariniais vidus, iš ištuštinto konteinerio sklinda nemalonūs kvapas, bet ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį, biologiškai skaidžių (žaliųjų atliekų) – pagal poreikį;

33.10. plauti bendrus pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerius (jų išorę) ne rečiau kaip vieną kartą per metus;

33.11. didelio gabarito, naudotas padangas, butyje susidarančias pavojingasias bei elektros ir elektroninės įrangos atliekas rinkti apvažiuojant atliekų turėtojus pagal su Administratoriumi suderintą grafiką tokiu dažnumu, kuris numatytas šiose Taisyklėse ir sutarties sąlygose; esant pagrįstam poreikiui, paslaugos teikimo grafikas, suderinus su Administratoriumi gali būti keičiamas;

33.12. laikytis atliekų surinkimo ir išvežimo grafikų ir, esant pakartotiniam konteinerių perpildymo faktui, informuoti Administratorių, kuris nusprendžia, ar būtina pastatyti papildomą konteinerį ir apie tai raštu gavus informaciją iš Administratoriaus, pastatyti papildomą konteinerį;

33.13. fiksuoti atvejį (užpildyti pranešimą, kurio forma suderinta su Administratoriumi, pridėti nuotraukas), jei šalia konteinerio (-ių) paliktų atliekų negalima išvežti; apie tokį atvejį atitinkamai pranešti individualios valdos savininkui, namų valdos administratoriui arba bendrijos pirmininkui bei Administratoriui ir per 2 (dvi) darbo dienas šias atliekas surinkti ir išvežti į jų apdorojimo vietas;

33.14. nuolat skelbti interneto tinklalapyje surenkamų konteineriais mišrių komunalinių atliekų, pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų, biologiškai skaidžių (žaliųjų atliekų) surinkimo ir išvežimo grafikus, konteinerių dezinfekavimo ir plovimo grafikus, butyje susidarančių pavojingųjų atliekų, didelių gabaritų, įskaitant naudotų padangų, elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo apvažiavimo būdu grafikus;

33.15. įspėti atliekų turėtojus, kurie nesilaiko šių Taisyklių reikalavimų;

33.16. kontroliuoti atskirai surenkamų biologiškai skaidžių (žaliųjų) atliekų pirminio išrūšiavimo (pas atliekų turėtojus) kokybę;

33.17. pasibaigus mėnesiui, per 15 kalendorinių dienų Administratoriui pateikti informaciją apie savivaldybės teritorijoje surinktų ir perduotų apdoroti visų komunalinių atliekų, įskaitant rūšiuojamuoju būdu ir apvažiavimo būdu surinktų komunalinių atliekų kieki.

34. Komunalinių atliekų tvarkytojai turi teisę atsakyti tuštinti konteinerius šiais atvejais:

34.1. jei atliekų turėtojai nepristato (neištumia) individualių konteinerių ar patalpose bei uždaroje teritorijose esančių kolektyvinių konteinerių jų ištuštinimo dieną į atliekų tvarkytojo nurodytas vietas;

34.2. yra kliūčių ar grėsmių komunalinių atliekų tvarkytojo personalui, kurios neleidžia ar trukdo suteikti paslaugą (pavyzdžiui, jei žiemos metu nuo konteinerių stovėjimo vietos ar konteinerių aikštelės nėra nuvalytas sniegas, jei konteinerių stovėjimo vietos ar aikštelės užstatytos autotransporto priemonėmis, jei atliekų surinkimo priemonėse yra daiktai ir (ar) atliekos, kurių buvimas juose neleistinas pagal šias Taisykles ir (ar) kelia pavojų žmogaus saugumui ir (ar) aplinkai, ir pan.);

35. Jei atliekų tvarkytojas dėl atliekų turėtojo kaltės negali ištuštinti konteinerio (-ių), atliekų tvarkytojas šį faktą užregistruoja Administratoriaus nustatyta tvarka ir apie tai informuoja atliekų turėtoją.

VI. BIOLOGINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

36. Savivaldybės teritorijoje biologiškai skaidžios (žaliosios) atliekos kompostuojamos individualių namų valdose kompostavimo dėžėse bei surenkamos atskirai nuo kitų komunalinių atliekų individualiais ir kolektyviniais konteneriais arba maišais.

37. Biologiškai skaidžių (žaliųjų) atliekų, kurias komunalinių atliekų turėtojai privalo rūšiuoti jų susidarymo vietoje, sąrašas pateiktas šių Taisyklių 1 priede.

38. Biologiškai skaidžias (žaliąsias) atliekas draudžiama mesti į mišrių komunalinių atliekų, pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų ar į kitus šioms atliekoms neskirtus kontenerius.

39. Komunalinių atliekų turėtojai biologiškai skaidžias (žaliąsias) atliekas privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų jų susidarymo vietoje:

38.1. komunalinių atliekų turėtojai, kurie turi galimybes biologiškai skaidžias (žaliąsias) atliekas kompostuoti, turi tai daryti kompostavimo dėžėse, savo privačioje valdoje specialiai tam skirtoje vietoje;

38.2. komunalinių atliekų turėtojai, kurie neturi galimybių kompostuoti atliekų individualių namų ūkių teritorijose, atskirtas biologiškai skaidžias (žaliąsias) atliekas:

38.2.1. išmeta į tam skirtas surinkimo priemones (kontenerius ar maišus);

38.2.2. pristato į žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę;

38.2.3. pristato į artimiausią seniūnijos atliekų priėmimo punktą.

40. Individualių namų komunalinių atliekų turėtojai biologiškai skaidžių (žaliųjų) atliekų surinkimui yra aprūpinami ir aptarnaujami individualiais $0,24 \text{ m}^3$ arba $0,12 \text{ m}^3$ talpos konteneriais.

41. Sodų bendrijos, garažų bendrijos, ir kiti juridiniai asmenys biologiškai skaidžioms (žaliosioms) atliekoms surinkti aprūpinami ir aptarnaujami $1,1 \text{ m}^3$ ar kitos talpos konteneriais tik pagal atskirą garažų bendrijos ar kito juridinio asmens prašymą.

42. Konteneriais ir maišais aprūpina ir juos keičia komunalinių atliekų tvarkytojai pagal jų su Administratoriumi sudarytose sutartyse numatytas sąlygas. Netinkamą naudoti ir (ar) sugadintą surinkimo priemonę komunalinių atliekų tvarkytojai turi pakeisti ar suremontuoti ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo informacijos apie surinkimo priemonės netinkamumą gavimo ar sužinojimo dienos, išskyrus atvejus, kai individualūs konteneriai sugadinti dėl atliekų turėtojo kaltės.

43. Biologiškai skaidžios (žaliosios) atliekos, surenkamos konteneriais iš individualių namų ir vežamos nuo balandžio mėnesio iki lapkričio mėnesio ne rečiau kaip 2 kartus per mėnesį pagal iš anksto komunalinių atliekų tvarkytojo viešai paskelbtą grafiką.

44. Biologiškai skaidžios (žaliosios) atliekos, iš sodininkų ir garažų bendrijų bei kitų juridinių asmenų surenkamos ir vežamos nuo balandžio mėnesio iki lapkričio mėnesio pagal iš anksto tarpusavyje suderintą grafiką.

45. Atliekų turėtojams, kuriems neteikiama biologiškai skaidžių (žaliųjų) atliekų atskiro surinkimo paslauga, iš bendro naudojimo teritorijų priežiūros metu susidarantis žaliąsias atliekas tvarkančios įmonės pristato į kompostavimo aikšteles.

46. Įmonės, kurių ūkinėje veikloje susidaro maisto ir virtuvės atliekos (viešbučiai, moteliai, restoranai, kitos viešojo maitinimo įstaigos (švietimo įstaigos ir kt.), susidariusias ir išrūšiuotas biologines atliekas turi tvarkyti visuomenės sveikatai ir aplinkai saugiu būdu patys (pvz. kompostuojant įrenginiuose) arba perduoti jas sutartiniais pagrindais atliekų apdorojimo įmonei. Šioms įmonėms maisto ir virtuvės atliekas draudžiama dėti į mišrių komunalinių atliekų, biologiškai skaidžių (žaliųjų) atliekų ar į kitus šioms atliekoms neskirtus kontenerius.

47. Atskirai surinktos biologinės atliekos (išskyrus žaliąsias atliekas) gali būti laikinai laikomos tik nerūdijančiose, vandens nesugėriamose ir nepraleidžiamose, atliekų ir klimato poveikiui atspariose talpyklose, kurios užtikrintų apsaugą nuo vėjo, graužikų, paukščių, vabzdžių ir pan. Iš tokių talpyklų neturi tekėti skysčiai, skliti kvapai, dulkės ir pan.

48. Komunalinės, gamybos ir kitoje ūkinėje veikloje susidaranti biologiškai skaidžios atliekos turi būti tvarkomos pirmenybę teikiant kompostavimui arba biodujų gamybai ir likutinio substrato kompostavimui.

49. Biologinių atliekų turėtojai susidariusias ir išrūšiuotas biologines atliekas turi perdirbti (pvz., kompostuojant įrenginiuose), kitaip panaudoti (pvz., energijai gauti) visuomenės sveikatai ir aplinkai saugiu būdu patys arba perduoti jas atliekų apdorojimo įmonei.

50. Žaliųjų (sodų, parkų ir želdynų tvarkymo) atliekų turėtojai šias atliekas turi rūšiuoti jų susidarymo vietoje ir apdoroti kompostavimo įrenginiuose patys arba perduoti jas tokių atliekų apdorojimo įmonei.

VII. PAKUOČIŲ ATLIEKŲ IR ANTRINIŲ ŽALIAVŲ, TEKSTILĖS ATLIEKŲ TVARKYMAS

51. Atliekų, kurias galima mesti į atitinkamus pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerius, sąrašas pateikiamas šių Taisyklių 2 priede.

52. Pakuočių atliekos ir antrinės žaliavos, (išskyrus stiklo atliekas) individualių namų valdose talpinamos į tam skirtus individualius 0,24 m³ talpos pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerius.

53. Šie konteineriai tuštinami ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį pagal iš anksto komunalinių atliekų tvarkytojo viešai paskelbtą grafiką.

54. Stiklo atliekos, įskaitant pakuočių atliekas, individualių namų valdose talpinamos į tam skirtus individualius 0,12 m³ talpos stiklo atliekų, surinkimo konteinerius.

55. Stiklo atliekų individualūs konteineriai tuštinami ne rečiau kaip vieną kartą per 3 mėnesius pagal iš anksto komunalinių atliekų tvarkytojo viešai paskelbtą grafiką.

56. Individualių namų valdų savininkai gali papildomai naudotis pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo kolektyvinių konteinerių aikštelėmis, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštele, seniūnijų atliekų priėmimo punktais, ir Papildančiomis atliekų surinkimo sistemomis.

57. Daugiabučių namų atliekų turėtojai pakuočių atliekas ir antrines žaliavas, turi išmesti į surinkimo aikštelėse pastatytus kolektyvinius pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerius, ir papildomai gali naudotis didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštele, seniūnijų atliekų priėmimo punktais, bei Papildančiomis atliekų surinkimo sistemomis.

58. Savivaldybės teritorijoje pakuočių atliekoms ir antrinėms žaliavoms, surinkti naudojami kolektyviniai 1,6 m³ 1,8 m³ ar 2,5 m³ talpos konteineriai: stiklo (žalios spalvos), popieriaus ir kartono (mėlynos spalvos), plastiko, metalo ir visų likusių pakuočių atliekoms (geltonos spalvos).

59. Esant poreikiui gali būti naudojami ir kitokios talpos pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteineriai. Gali būti naudojami antžeminiai, požeminiai arba pusiau požeminiai konteineriai. Jeigu pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų gabaritai netinka surinkimo konteineriams, jas reikia susmulkinti arba tvarkyti kaip didelių gabaritų atliekas.

60. Kolektyviniai pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų konteineriai tuštinami pagal iš anksto komunalinių atliekų tvarkytojo viešai paskelbtą grafiką ne rečiau kaip:

60.1. skirti stiklinių pakuočių ir stiklo atliekoms surinkti „STIKLAS“ – 1 kartą per mėnesį;

60.2. skirti popierinių ir kartoninių pakuočių bei popieriaus atliekoms surinkti „POPIERIUS“ – 1 karta per mėnesį;

60.3. skirti plastikinių, metalinių, kombinuotų ir kitų pakuočių atliekoms surinkti „PLASTIKAS“ – 1 kartą per mėnesį.

61. Surūšiuotos ir į pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerius metamos antrinės žaliavos turi būti be priemaišų (pvz., maisto, skysčio, kitų medžiagų likučių).

62. Draudžiama kolektyviniuose pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteineriuose deginti atliekas, raustis juose, išimti iš jų atliekas.

63. Draudžiama šalia kolektyvinių pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių palikti atliekas, kurioms šie konteineriai nėra skirti.

64. Jeigu komunalinių atliekų tvarkytojas dėl blogų privažiavimo sąlygų (pavyzdžiui, dėl nenuvalyto kelio, esant sudėtingoms meteorologinėms sąlygoms, neapgenėtų medžių šakų), konteinerių užstatymo ar kitų priežasčių negali ištuštinti konteinerių nustatytą dieną, komunalinių

atliekų tvarkytojas apie tai raštu informuoja Administratorių, o konteineriai ištuštinami ir atliekos surenkamos kitą pagal paslaugų teikimo grafiką nustatytą konteinerių tuštinimo dieną.

65. Komunalinių atliekų tvarkytojas turi teisę neištuštinti individualaus pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerio, jeigu tuštinimo metu nustatyta, jog konteineryje yra kitokių atliekų, nei numatyta į tokius konteinerius mesti. Komunalinių atliekų tvarkytojas apie tai raštu turi pranešti komunalinių atliekų turėtojui ir Administratoriui.

66. Komunalinių atliekų turėtojai pakuočių atliekas ir antrines žaliavas, gali pristatyti į artimiausią seniūnijos atliekų priėmimo punktą ar į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę.

67. Įmonės ir įstaigos gali naudotis savivaldybės sukurta pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo sistema arba tvarkyti jas pagal dvišales sutartis su atliekų tvarkytojais.

68. Viešųjų renginių metu renginių organizatoriai privalo užtikrinti, kad būtų pastatyti laikinieji specialieji konteineriai, skirti ne tik mišrioms komunalinėms atliekoms, bet ir antrinėms žaliavoms surinkti, kuriuos sutartiniais pagrindais aptarnauja komunalinių atliekų tvarkytojai. Konteineriai ir jų pastatymo vietos turi būti estetiški ir patogūs lankytojams, atitikti visuomenės sveikatos saugos reikalavimus.

69. Komunalinių atliekų turėtojai surūšiuotas tekstilės atliekas (senus drabužius, kilimus, patalynę ir pan.) pristato į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę. Savivaldybei nutarus atskirai surinkti tekstilės atliekas specialiais konteineriais, komunalinių atliekų turėtojai privalės tekstilės atliekas išmesti į šioms atliekoms skirtus konteinerius.

VIII. BUIITYJE SUSIDARANČIŲ PAVOJINGŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

70. Komunalinių atliekų turėtojai buityje susidarančias pavojingas atliekas privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų jų susidarymo vietoje.

71. Buityje susidarančios pavojingosios atliekos iš atliekų turėtojų yra surenkamos apvažiavimo būdu pagal iš anksto komunalinių atliekų tvarkytojo viešai paskelbtą grafiką 2 kartus per metus.

72. Komunalinių atliekų turėtojai buityje susidarančias pavojingas atliekas gali pristatyti į artimiausią didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę, kurioje jos priimamos Administratoriaus nustatyta tvarka.

73. Komunalinių atliekų turėtojai susidariusius senus vaistus turi perduoti vaistinėms, kurios šias atliekas priima Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka.

74. Komunalinių atliekų turėtojai nešiojamų baterijų ir akumuliatorių atliekas gali pristatyti į nešiojamų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo vietas (prekybos centruose, mokyklose, kitose švietimo įstaigose ir pan.), kurių sąrašas skelbiamas savivaldybės ir Administratoriaus interneto tinklalapiuose, arba perduoti nešiojamų baterijų ir akumuliatorių platintojams (pardavėjams), kurie turi priimti šias atliekas nemokamai ir nereikalaujami pirkti naują bateriją ar akumuliatorių.

75. Buityje susidarančias pavojingas atliekas draudžiama mesti į konteinerius ar palikti šalia jų.

IX. ELEKTROS IR ELEKTRONINĖS ĮRANGOS ATLIEKŲ TVARKYMAS

76. Komunalinių atliekų turėtojai elektros ir elektroninės įrangos atliekas privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų jų susidarymo vietoje.

77. Buityje susidarančios elektros ir elektroninės įrangos atliekos iš atliekų turėtojų yra surenkamos apvažiavimo būdu pagal iš anksto komunalinių atliekų tvarkytojo viešai paskelbtą grafiką 2 kartus per metus.

78. Komunalinių atliekų turėtojai elektros ir elektroninės įrangos atliekas gali pristatyti į artimiausią seniūnijos atliekų priėmimo punktą ar į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę, kurioje jos priimamos Administratoriaus nustatyta tvarka.

79. Komunalinių atliekų turėtojai susidariusias elektros ir elektroninės įrangos atliekas gali pristatyti į elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo vietas (prekybos centruose, mokyklose, kitose švietimo įstaigose ir pan.), kurių sąrašas skelbiamas savivaldybės ir Administratoriaus interneto tinklalapiuose.

80. Teisės aktų nustatyta tvarka perduoti elektros ir elektroninės įrangos platintojams (pardavėjams), kurie privalo, nereikalaudami papildomai sumokėti, priimti vartotojo atiduodamas buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas tuo atveju, jei vartotojo atiduodamos elektros ir elektroninės įrangos atliekos yra tos pačios paskirties kaip jo perkama elektros ir elektroninė įranga ir jei atiduodamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekis (skaičiuojant įrangos vienetais) atitinka perkamos elektros ir elektroninės įrangos kiekį. Platintojai (pardavėjai) prekybos vietoje privalo informuoti vartotojus apie tai, kaip jie gali atiduoti šias atliekas platintojams.

X. DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ IR NAUDOTŲ PADANGŲ TVARKYMAS

81. Didelių gabaritų atliekos ir naudotos padangos iš atliekų turėtojų yra surenkamos apvažiavimo būdu pagal iš anksto komunalinių atliekų tvarkytojo viešai paskelbtą grafiką 2 kartus per metus.

82. Komunalinių atliekų turėtojai didelių gabaritų atliekas ir naudotas padangas gali pristatyti į artimiausią seniūnijos atliekų priėmimo punktą ar į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę, kurioje jos priimamos Administratoriaus nustatyta tvarka.

83. Variklinių transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto metu susidariusios netinkamos naudoti padangos turi būti paliekamos variklinių transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą atliekančioms įmonėms teisės aktų nustatyta tvarka.

84. Draudžiama didelių gabaritų atliekas, naudotas padangas mesti į mišrių komunalinių atliekų, biologiškai skaidžių (žaliųjų) atliekų, pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų, ar kitus šioms atliekoms neskirtus konteinerius ar palikti šalia jų.

85. Atliekų turėtojui kreipusis (žodžiu, raštu) dėl buityje susidariusių didelių gabaritų komunalinių atliekų surinkimo papildomos paslaugos, Atliekų tvarkytojas privalo tokią paslaugą suteikti už papildomą mokestį ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo kreipimosi dienos, apie tai iš anksto informuodamas besikreipiantį atliekų turėtoją.

XI. STATYBINIŲ IR GRIOVIMO ATLIEKŲ TVARKYMAS

86. Šios Taisyklės reglamentuoja statybinių ir griovimo atliekų, susidarančių atliekant smulkius patalpų statybos (griovimo) ar remonto darbus, kuriems vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka nėra privalomas statybos leidimas ar rašytinis pritarimas statinio projektui, tvarkymą.

87. Atliekų turėtojai statybines ir griovimo atliekas (įskaitant atliekas, užterštas pavojingomis medžiagomis, pvz. asbesto turinčias atliekas) privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų jų susidarymo vietoje, sudėti į patvarius maišus ar dėžes ir pristatyti į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę, kurioje jos priimamos Administratoriaus nustatyta tvarka.

88. Kiti atliekų turėtojai bei atliekų turėtojai, kurie per kalendorinius metus sukaupe didesnę statybos ir griovimo atliekų kiekį, nei yra leidžiama pristatyti į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę statybos ir griovimo atliekas perduoda šias atliekas apdorojančiai įmonei patys arba per atliekų vežėją. Tokiu atveju statybos ir griovimo atliekos surenkamos ir (ar) apdorojamos sutartiniais pagrindais už papildomą mokestį. Atliekų turėtojai, perdavę šias atliekas apdorojančiai įmonei, privalo turėti atliekų perdavimą patvirtinantį dokumentą (pvz.: sąskaitą faktūrą, atliekų perdavimo–priėmimo aktą). Atliekų turėtojai šiuos dokumentus turi saugoti ne trumpiau nei 3 metus.

89. Statybines ir griovimo atliekas draudžiama mesti į mišrių komunalinių atliekų, biologiškai skaidžių (žaliųjų) atliekų, pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų ar kitus šioms atliekoms neskirtus konteinerius ar palikti šalia jų.

XII. MIŠRIŲ KOMUNALINIŲ (LIKUSIŲ PO RŪŠIAVIMO) ATLIEKŲ TVARKYMAS

90. Komunalinių atliekų turėtojai mišrias komunalines, t. y. po rūšiavimo likusias atliekas, turi išmesti į mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius.

91. Prieš išmetant mišrias komunalines atliekas į konteinerį, komunalinių atliekų turėtojai privalo jas tvarkingai sudėti į plastikinius (polietileningus) maišelius ir juos užrišti.

92. Individualių namų atliekų turėtojai yra aptarnaujami 0,12 m³ ir 0,24 m³ talpos individualiais konteineriais.

93. Daugiabučių namų, sodininkų ir garažų bendrijų komunalinių atliekų turėtojai aptarnaujami bendro naudojimo 1,1 m³ ar kitos talpos kolektyviniais konteineriais, kurių skaičius mišrių komunalinių atliekų aikštelėje statomas pagal poreikį. Esant poreikiui gali būti naudojami ir kitokios talpos konteineriai. Gali būti naudojami antžeminiai, požeminiai arba pusiau požeminiai konteineriai.

94. Juridiniai asmenys, turintys nuosavas teritorijas, naudojami individualiais 0,12 m³ – 8,0 m³ talpos konteineriais, kurių dydis ir skaičius yra statomas pagal poreikį, laikantis minimalių savivaldybės tarybos patvirtintų atliekų susikaupimo normų. Juridiniai asmenys, kurie neturi nuosavų teritorijų, naudojami bendro naudojimo kolektyviniais konteineriais.

95. Konteineriais aprūpina ir juos keičia komunalinių atliekų tvarkytojai pagal jų su Administratoriumi sudarytose sutartyse numatytas sąlygas. Netinkamą naudoti ir (ar) sugadintą surinkimo konteinerį komunalinių atliekų tvarkytojas turi pakeisti ar suremontuoti ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas nuo informacijos apie konteinerio netinkamumą naudoti gavimo ar sužinojimo dienos, išskyrus atvejus, kai individualūs konteineriai sugadinti dėl atliekų turėtojo kaltės.

96. Mišrios komunalinės atliekos iš individualių namų yra vežamos ne rečiau kaip 2 kartus per mėnesį, pagal iš anksto komunalinių atliekų tvarkytojo viešai paskelbtą grafiką.

97. Mišrios komunalinės atliekos iš daugiabučių namų kolektyvinių konteinerių vežamos pagal iš anksto komunalinių atliekų tvarkytojo viešai paskelbtą grafiką:

97.1. Kuršėnų mieste – ne rečiau kaip 3 kartus per savaitę;

97.2. gyvenvietėse ir kaimuose, turinčiuose daugiau kaip 200 gyventojų – ne rečiau kaip 2 kartus per mėnesį. Gyvenvietėse ir kaimuose, jeigu kolektyvinio naudojimo konteineriai yra užpildyti $\frac{3}{4}$ jų tūrio, jie turi būti ištuštinami ir seniūnui nurodžius, nesilaikant grafiko;

97.3. gyvenvietėse ir kaimuose, turinčiuose iki 200 gyventojų – ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį;

97.4. kaimų ir vienkiamų, kurie neaprūpinami atskirais konteineriais (pagal Savivaldybės sąrašą), gyventojai šalina komunalines atliekas artimiausiuose pastatytuose 1,1 m³ ar kitos talpos konteineriuose;

Mišrios komunalinės atliekos iš juridinių asmenų, sodininkų ir garažų bendrijų vežamos pagal iš anksto tarpusavyje suderintą grafiką.

98. Jeigu komunalinių atliekų turėtojas konteinerių tuštinimo dieną į nurodytas vietas mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių neištumia ar komunalinių atliekų tvarkytojas dėl blogų privažiavimo sąlygų (pavyzdžiui, dėl nenuvalyto kelio, esant sudėtingoms meteorologinėms sąlygoms, neapgenėtų medžių šakų), konteinerių užstatymo ar kitų priežasčių negali ištuštinti konteinerių nustatytą dieną, komunalinių atliekų tvarkytojas apie tai raštu informuoja Administratorių, o konteineriai ištuštinami ir atliekos surenkamos kitą pagal paslaugų teikimo grafiką nustatytą konteinerių tuštinimo dieną.

99. Konteineriai turi stovėti atliekų turėtojo teritorijoje. Jei atliekų turėtojas neturi privačios nuosavybės ar kita teise valdomo žemės sklypo, konteineriai gali stovėti savivaldybės ar Administratoriaus nustatytoje konteinerių stovėjimo vietoje ar aikštelėje.

100. Mišrių komunalinių atliekų, pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo kolektyvinių konteinerių išdėstymas nustatytas schemeje, patvirtintoje Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2009 m. birželio 25 d. sprendimu Nr. T-214.

101. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo kolektyvinių konteinerių stovėjimo naujos vietos nustatomos ir aikštelės įrengiamos pagal galimybes kiekvienam daugiabučiam namui ar kelių namų grupei tokiu principu: ne arčiau kaip 10 m nuo daugiabučio pastato ir 3 m nuo vienbučio (dvibučio) namo langų ir durų bei ne tolimesniu nei 300 m atstumu iki atliekų turėtojo. Šis principas įgyvendinamas pagal galimybes, atsižvelgiant į vietovės specifiką, jo galima nesilaikyti įrengiant pusiau požeminių ar požeminių konteinerių aikšteles.

102. Sodininkų ir garažų bendrijų teritorijose mišrių komunalinių atliekų surinkimo kolektyvinių konteinerių stovėjimo vietos ar aikštelės parenkamos pagal susitarimą su bendrijos atstovais prie pagrindinio įvažiavimo ar išvažiavimo iš teritorijos ar teritorijos viduje taip, kad būtų patogū juos aptarnauti.

103. Viešųjų renginių metu renginių organizatoriai privalo užtikrinti, kad būtų pastatyti laikinieji specialieji konteineriai, skirti mišrioms komunalinėms atliekoms ir antrinėms žaliavoms surinkti, kuriuos sutartiniais pagrindais aptarnauja komunalinių atliekų tvarkytojai. Konteineriai ir jų pastatymo vietos turi būti estetiški ir patogūs lankytojams, atitikti visuomenės sveikatos saugos reikalavimus.

104. Mišrių komunalinių atliekų konteineriai negali būti perpildyti, konteinerių dangčiai turi laisvai užsidaryti, o konteineriai be dangčių turi būti užpildyti tik iki viršutinio konteinerio krašto (be kaupo). Atliekos negali būti presuojamos ar grūdomos į konteinerius.

105. Už individualių konteinerių sanitarinę higieninę būklę atsako komunalinių atliekų turėtojas, už kolektyvinių – komunalinių atliekų tvarkytojas, kuris privalo plauti ir dezinfekuoti mišrių komunalinių atliekų konteinerius.

106. Draudžiama mišrių komunalinių atliekų surinkimo kolektyviniuose konteineriuose deginti atliekas, raustis juose, išimti iš jų atliekas. Draudžiama pilti atliekas šalia mišrių komunalinių atliekų surinkimo kolektyvinių konteinerių.

XIII. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

107. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimą, plėtojimą ir eksploatavimą reglamentuojantys dokumentai yra vieši ir prieinami visuomenei. Visi fiziniai ir juridiniai asmenys, ūkininkai turi teisę su jais susipažinti įstatymų nustatyta tvarka. Šiaulių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklės skelbiamos vietinėje spaudoje, savivaldybės ir Administratoriaus interneto tinklalapiuose.

108. Komunalinių atliekų tvarkytojas (-ai), pasinaudodamas (-i) įvairiais jam (jiems) prieinamais būdais, privalo periodiškai informuoti komunalinių atliekų turėtojus apie esamus atliekų tvarkymo įrenginius ir sistemas, savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos plėtojimo ir eksploatavimo ypatumus, teikiamas paslaugas, pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų atskyrimo būdus ir ypatumus siekiant surinkti geros kokybės antrines žaliavas, atliekų pavojingumą, buityje susidarantių pavojingųjų atliekų surinkimo galimybes ir kt.

109. Gamintojai (importuotojai) ar jų įsteigta organizacija nustatyta tvarka pateikia išsamią ataskaitą apie pakuočių ir kitų apmokestinamųjų gaminių tvarkymą savivaldybės teritorijoje ir skiria lėšas visuomenės švietimo ir informavimo veiklai, teisės aktų nustatyta tvarka.

110. Savivaldybė ir Administratorius įgyvendina visuomenės švietimo ir informavimo priemones, numatytas savivaldybės atliekų tvarkymo plane.

111. Administratorius vykdo atliekų turėtojų informavimą pagal Aplinkos ministerijos patvirtintus Minimalius komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimus.

112. Atliekų rūšiavimui skatinti Administratorius privalo ne rečiau kaip kartą per metus informuoti gyventojus apie pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimą savivaldybės teritorijoje, pateikiant informaciją apie surinktus kiekius ir surinkimo dinamiką, o taip pat

informuoti apie numatomas per artimiausius metus įdiegti ir/ar vykdyti rūšiuojamojo antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų surinkimo priemonės.

113. Administratorius ne rečiau kaip du kartus per metus turi pateikti išsamią informaciją apie pavojingųjų atliekų tvarkymą visiems gyventojams, o taip pat šią informaciją skelbti savivaldybės tinklalapyje. Pateikiamoje informacijoje turi būti nurodyta pavojingųjų atliekų tvarkymo svarba, pavojingųjų atliekų surinkimo savivaldybės teritorijoje vietos (nurodant surenkamas atliekas, darbo laiką, kontaktinę informaciją, kainas, jei tokios nustatytos), gyventojų teisės, perduodant pavojingąsias atliekas atitinkamų gaminių platinimo vietose.

XIV. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO PASLAUGOS KOKYBĖS STEBĖSENA

114. Komunalinių atliekų turėtojų skundus ir prašymus dėl šių atliekų tvarkymo sistemos teikiamų paslaugų kokybės nagrinėja savivaldybės teritoriją aptarnaujantys komunalinių atliekų tvarkytojai, Administratorius ir savivaldybė.

115. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas teikiantys komunalinių atliekų tvarkytojai privalo įdiegti ir palaikyti kokybės užtikrinimo ir ataskaitų teikimo apie teikiamą paslaugą sistemą, vykdyti teikiamų paslaugų kokybės stebėseną pagal sutartyje su savivaldybe ir Administratoriumi nustatytus reikalavimus.

116. Komunalinių atliekų tvarkytojų įdiegta kokybės užtikrinimo sistema turi garantuoti, kad:

116.1. komunalinių atliekų turėtojų skundai bus registruojami ir apie juos bus pranešama Administratoriui;

116.2. esant pagrįstiems skundams trūkumai bus pašalinti;

116.3. bus teikiama kokybiška komunalinių atliekų tvarkymo paslauga.

117. Savivaldybės teritorijoje veikiančios komunalinių atliekų tvarkytojai pasibaigus mėnesiui, per 5 kalendorines dienas Administratoriui turi pateikti:

117.1. duomenis apie savivaldybės teritorijoje įvairiuose šaltiniuose surinktų ir perduotų apdorotų visų komunalinių atliekų, įskaitant rūšiuojamuoju būdu ir apvažiavimo būdu surinktų komunalinių atliekų, kiekį pagal atliekų rūšis ir atskiras atliekų turėtojų grupes raštu ir elektroninėje laikmenoje;

117.2. duomenis apie praėjusį mėnesį gautų skundų ir prašymų skaičių ir priežastis, atsakymų į juos raštu skaičių;

117.3. duomenis apie konteinerių, ištuštintų per ataskaitinį mėnesį, skaičių elektroninėje laikmenoje;

117.4. duomenis apie konteinerių priežiūrą kiekvieną mėnesį (plovimą, dezinfekavimą, keitimą ir pan.) elektroninėje laikmenoje;

117.5. dirbančių transporto priemonių sąrašus (nurodant markę, valstybinį numerį, talpą m³ ir tonomis, paskirtį);

117.6. dirbančių transporto priemonių maršrutus (GPS duomenų pagrindu).

118. Atliekų turėtojas turi teisę raštiškai kreiptis tiesiai į savivaldybę arba Administratorių su skundu dėl komunalinių atliekų tvarkytojo (-ų) neveikimo ar netinkamo veikimo. Tokie skundai yra nagrinėjami savivaldybės nustatyta tvarka.

119. Administratorius teikiamos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę vertina pagal šiuos paslaugos kokybės rodiklius:

119.1. konteinerių ištuštinimas laiku pagal grafiką;

119.2. visų sutartyje numatytų rinkliavos mokėtojų 100 % aptarnavimas;

119.3. pagarbus elgesys su rinkliavos mokėtojais, visų trūkumų pagal gautus skundus pašalinimas laiku;

119.4. reguliari ir savalaikė konteinerių būklės priežiūra (plovimas, dezinfekavimas, remontas);

119.5. trūkstumų, pavogtų ir sugadintų konteinerių pateikimas, pakeitimas ir/ar sutvarkymas nustatytu terminu;

119.6. švaros užtikrinimas aplink konteinerius;

119.7. ataskaitų ir informacijos perdavimas Administratoriui nustatytu laiku;

119.8. savalaikis ir teisingas ataskaitų apie kontrolinius apvažiavimus pateikimas.

120. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės rodiklių stebėsenos metu nustačius neatitiktis, Administratorius privalo nedelsiant imtis priemonių pagerinti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę.

XV. ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIŲ TAISYKLIŲ NESILAIKYMĄ

121. Šiose Taisyklėse nustatytų reikalavimų laikymąsi kontroliuoja savivaldybė ir Administratorius. Teisę surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus už Taisyklių nesilaikymą turi savivaldybės administracijos direktoriaus tam įgalioti specialistai ir Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse nurodyti pareigūnai.

122. Komunalinių atliekų tvarkymo kontrolę vykdo Administratoriaus kontrolės padalinys, kuris veikia pagal Administratoriaus direktoriaus patvirtintus nuostatus.

123. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtojimo užduočių vykdymo bei atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugų kokybę kontroliuoja Savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyrius.

124. Nuostoliai, atsiradę dėl komunalinių atliekų ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymo neorganizavimo ar netinkamo organizavimo, atlyginami iš savivaldybės biudžeto.

125. Asmenims, pažeidusiems šių Taisyklių reikalavimus, yra taikoma administracinė atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso nuostatas.

120. Asmens patraukimas atsakomybėn neatleidžia jo nuo prievolės laikytis šių taisyklių ir pašalinti pažeidimo pasekmes bei atlyginti visus dėl to atsiradusius nuostolius.

**BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIŲ (ŽALIŲJŲ) ATLIEKŲ, KURIAS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ
TURĖTOJAI PRIVALO RŪŠIUOTI JŲ SUSIDARYMO VIETOJE, SARAŠAS**

Biologiškai skaidžios (žaliosios) atliekos, kurias komunalinių atliekų turėtojai privalo rūšiuoti jų susidarymo vietoje	
Virtuvės ir kitos buitinės atliekos	Sodo atliekos
Augalinės kilmės maisto atliekos: ☐ ☐ <i>vaisių ir daržovių liekanos;</i> ☐ ☐ <i>vaisių ir daržovių žievės;</i> ☐ ☐ <i>arbatžolės, arbatos pakeliai;</i> ☐ ☐ <i>kavos tirščiai bei jų filtrai.</i> Naminių graužikų (žiurkėnų, jūrų kiaulyčių ir kt.) natūralūs pakratai.	Sodo ir daržo atliekos: ☐ ☐ <i>netinkami naudoti vaisiai, daržovės;</i> ☐ ☐ <i>augalų lapai;</i> ☐ ☐ <i>nupjauta žolė;</i> ☐ ☐ <i>smulkios šakos;</i> ☐ ☐ <i>jaunos piktžolės (be subrendusių sėklų);</i> ☐ ☐ <i>šiaudai ir šienas;</i> ☐ ☐ <i>velėna;</i> ☐ ☐ <i>pjuvenos.</i> Sena vazonų žemė, kambariniai augalai, gėlės.

**PAKUOČIŲ ATLIEKŲ IR ANTRINIŲ ŽALIAVŲ, KURIAS GALIMA MESTI Į
ATITINKAMUS PAKUOČIŲ ATLIEKŲ IR ANTRINIŲ ŽALIAVŲ SURINKIMO
KONTEINERIS, SĄRAŠAS***

Atskirai surenkamų komunalinių atliekų rūšys		Priemonių paskirtis ir tipas		
Pakuočių atliekos (neužterštos maisto bei kitų medžiagų likučiais)	Kitos antrinės žaliavos	Individualūs ir kolektyviniai konteineriai**		
		Skirti stiklinių pakuočių ir stiklo atliekoms surinkti (STIKLAS)	Skirti popierinių ir kartoninių pakuočių bei popieriaus atliekoms surinkti (POPIERIUS)	Skirti plastikinių, metalinų, kombinuotų ir kitų pakuočių atliekoms surinkti (PLASTIKAS)
Stiklinių pakuočių atliekos, iš jų:		+		
a) visų dydžių ir spalvų stikliniai buteliai ir buteliukai (be kamščių);		+		
b) stiklainiai (be dangtelių);		+		
c) kitos stiklinės pakuotės ir jų duženos.		+		
	d) stikliniai indai, vazos ir kiti stiklo gaminiai;	+		
	e) skaidrus lakštinis (langinis) stiklas.	+		
Popierinių ir kartoninių pakuočių atliekos, iš jų:			+	
a) visų rūšių kartonas, jo lakštai, gofruoto kartono dėžės ir kartono dėžutės;			+	
b) popieriniai krepšiai, maišeliai, pakavimo popierius;			+	
c) kitos kartoninės ir popierinės pakuotės;			+	
	d) laikraščiai, žurnalai, vokai, lankstinukai, skrajutės ir kiti reklaminiai spaudiniai;		+	
	e) bloknotai ir knygos (be kietų viršelių);		+	
	f) kitas spaudos ir rašomasis popierius.		+	
Plastikinių ir PET (polietileno tereftalato) pakuočių atliekos, iš jų:				+
a) plastikiniai buteliai, indeliai, dėžutės bei kitos talpos nuo gėrimų ir kitų maisto produktų, gyvūnų ėdalo, buitinių priemonių;				+
b) plastikiniai dangteliai ir kamšteliai;				+
c) plastikiniai maišeliai ir plėvelės;				+

Atskirai surenkamų komunalinių atliekų rūšys		Priemonių paskirtis ir tipas		
Pakuočių atliekos (neužterštos maisto bei kitų medžiagų likučiais)	Kitos antrinės žaliavos	Individualūs ir kolektyviniai konteineriai**		
		Skirti stiklinių pakuočių ir stiklo atliekoms surinkti (STIKLAS)	Skirti popierinių ir kartoninių pakuočių bei popieriaus atliekoms surinkti (POPIERIUS)	Skirti plastikinių, metalinųjų, kombinuotų ir kitų pakuočių atliekoms surinkti (PLASTIKAS)
d) PET ir PP tvirtinimo juostos;				+
e) kita plastikinė pakuotė (su įspaustais PET, HDPE, PE, LPPE, PP, PS ženklais);				+
	f) polietileno plėvelė;			+
	g) plastikiniai indai.			+
Kombinuotų (vyraujanti medžiaga popierinius ir kartonas) pakuočių atliekos, iš jų:				+
a) kartoninės gėrimų pakuotės nuo sulčių ir pieno produktų (Tetra Pak, Pure- Pak ir kt.);				+
b) laminuoto popieriaus ir kartono pakuotės.				+
Metalinųjų pakuočių atliekos, iš jų:				+
a) skardinės nuo gėrimų ir kitų maistų produktų, gyvūnų ėdalo, buitinių priemonių;				+
b) konservų ir kitos dėžutės;				+
c) metaliniai dangteliai ir kamšteliai;				+
d) metalinės tvirtinimo juostos;				
	e) metaliniai indai ir įrankiai, kepimo skardos bei kitos metalinės atliekos.			+
Kombinuotų (kitų) pakuočių atliekos, iš jų:				+
a) traškučių pakeliai;				+
b) kavos, ledų pakeliai.				+
Medinių pakuočių atliekos, iš jų:				+
a) medinės dėžės ir dėžutės;				+
b) medinės pakuotės ir jų sudėtinės dalys prekių tvirtinimui ir transportavimui.				+
Kitos pakuočių atliekos, iš jų:				+
a) džiuoto maišai ir kitos medžiaginės pakuotės;				+
b) keraminiai buteliai ir dėžutės.				+

* Pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų, kurias galima mesti į joms skirtus surinkimo konteinerius, sąrašas yra informacinio pobūdžio ir nenustato galutinio atliekų sąrašo.

** Individualaus naudojimo konteineriais, skirtais visų rūšių pakuočių atliekų (išskyrus stiklinių) bei kitų tinkamų perdurti popieriaus ir kartono, plastiko ir metalo atliekų surinkimui iš individualių gyvenamųjų

namų valdų turi būti surenkamos visos aukščiau nurodytos komunalinių atliekų rūšys, išskyrus nurodytas stiklinių pakuočių ir kitas stiklo atliekas (kai pastarųjų atliekų surinkimui naudojami atskiri individualaus naudojimo konteineriai). Iki tol, kol stiklinių pakuočių ir kitų stiklo atliekų surinkimui nenaudojami atskiri individualaus naudojimo konteineriai, individualaus naudojimo konteineriais iš individualių gyvenamųjų namų valdų surenkamos visų rūšių pakuočių atliekos bei kitos tinkamos perdirbti popieriaus ir kartono, plastiko ir metalo atliekos, išskyrus stiklo atliekas.

Pakeitimai:

1.

Šiaulių rajono savivaldybės taryba, Sprendimas

Nr. [T-327](#), 2018-11-13, paskelbta TAR 2018-11-14, i. k. 2018-18424

Dėl Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 3 d. sprendimo Nr. T-71 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo